

PRAWO WYKROCZEŃ MINIREPETYTORIUM

ANNA ZIENTARA

**PIERWSZA
POMOC**

LEX

a Wolters Kluwer business

PRAWO WYKROCZEŃ MINIREPETYTORIUM

ANNA ZIENTARA

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2014

Stan prawny na 1 października 2014 r.

Wydawca
Magdalena Przek-Ślesicka

Redaktor prowadzący
Ewa Wysocka

Opracowanie redakcyjne
Katarzyna Świerk-Bożek

Łamanie
Faktoria Wyrazu Sp. z o.o.

Układ typograficzny
Kamila Tomecka

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by Wolters Kluwer SA, 2014

ISBN: 978-83-264-1118-2

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluger.pl

www.wolterskluger.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Część I. Wykład

Wykaz skrótów.....	13
Rozdział 1	
Pojęcie prawa wykroczeń oraz jego źródła i miejsce w systemie prawa	15
1.1. Pojęcie prawa wykroczeń.....	15
1.2. Źródła prawa wykroczeń.....	15
1.3. Zasada <i>nullum crimen sine lege</i>	19
1.4. Związki prawa wykroczeń z prawem karnym, czyny zabronione przepołowione	21
1.5. Odróżnienie wykroczenia od przestępstwa	26
Rozdział 2	
Pojęcie wykroczenia.....	30
Rozdział 3	
Czas i miejsce popełnienia wykroczenia.....	34
3.1. Czas popełnienia wykroczenia	34
3.2. Zmiana ustawy po popełnieniu wykroczenia	34
3.2.1. Zmiana ustawy przed orzekaniem.....	34
3.2.2. Zmiana ustawy po wydaniu orzeczenia	35
3.3. Miejsce popełnienia wykroczenia.....	36

3.4. Zasada terytorialności i odpowiedzialność za wykroczenie popełnione za granicą.....	36
Rozdział 4	
Struktura wykroczeń.....	38
4.1. Podmiot.....	38
4.2. Przedmiot.....	41
4.3. Strona podmiotowa.....	42
4.4. Strona przedmiotowa.....	46
4.4.1. Określenie zachowania się sprawcy.....	47
4.4.2. Skutek.....	47
4.4.3. Inne okoliczności.....	49
Rozdział 5	
Formy popełnienia wykroczeń.....	51
5.1. Formy stadialne.....	51
5.2. Formy zjawiskowe.....	55
5.2.1. Współsprawstwo.....	55
5.2.2. Podżeganie.....	57
5.2.3. Pomocnictwo.....	58
5.2.4. Zasady odpowiedzialności.....	59
5.2.4.1. Zasady dotyczące wszystkich współdziałających.....	59
5.2.4.2. Zasady dotyczące tylko podżegaczy i pomocników.....	60
Rozdział 6	
Okoliczności wyłączające odpowiedzialność.....	62
6.1. Okoliczności wyłączające bezprawność.....	65
6.1.1. Obrona konieczna.....	65
6.1.2. Stan wyższej konieczności.....	67
6.1.3. Kontratypy pozakodeksowe.....	69
6.1.3.1. Działanie w ramach uprawnień lub obowiązków.....	69
6.1.3.2. Zgoda dysponenta dobrem.....	69
6.1.3.3. Zwyczaj.....	69

6.2. Okoliczności wyłączające winę	70
6.2.1. Błąd co do prawa.....	70
6.2.2. Błąd co do faktu.....	71
6.2.3. Niepoczytalność	72

Rozdział 7

Zbiegi	75
7.1. Zbieg przepisów	75
7.1.1. Zbieg przepisów statuujących wykroczenia.....	75
7.1.1.1. Zbieg realny właściwy	75
7.1.1.2. Realny niewłaściwy (pomijalny) zbieg przepisów	77
7.1.1.3. Pozorny zbieg przepisów	77
7.1.2. Zbieg przepisu statuującego wykroczenie z przepisem statuującym przestępstwo	78
7.2. Zbieg wykroczeń	80
7.2.1. Zbieg realny właściwy.....	80
7.2.2. Zbieg realny niewłaściwy (pomijalny)	81
7.2.3. Zbieg pozorny.....	81

Rozdział 8

Kary, środki karne i środki oddziaływania wychowawczego	85
8.1. Kary.....	85
8.1.1. Areszt.....	86
8.1.2. Ograniczenie wolności	90
8.1.3. Grzywna	91
8.1.4. Nagana.....	94
8.2. Środki karne	95
8.2.1. Zakaz prowadzenia pojazdów.....	95
8.2.2. Przepadek przedmiotów.....	97
8.2.3. Nawiazka	98
8.2.4. Obowiązek naprawienia szkody.....	99
8.2.5. Podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości w szczególny sposób	100

8.2.6. Inne środki karne określone przez ustawę	100
8.3. Środki oddziaływania wychowawczego	101
Rozdział 9	
Wymiar kar i środków karnych	102
9.1. Ogólne zasady i dyrektywy wymiaru kary i środków karnych	102
9.2. Nadzwyczajne złagodzenie kary i odstąpienie od jej wymierzenia	105
9.2.1. Nadzwyczajne złagodzenie kary	105
9.2.2. Odstąpienie od wymierzenia kary lub środka karnego	106
9.3. Nadzwyczajne obostrzenie kary	107
9.3.1. Recydywa	107
9.3.2. Wykroczenie chuligańskie	107
Rozdział 10	
Przedawnienie i zatarcie ukarania	109
10.1. Przedawnienie	109
10.2. Zatarcie ukarania	111

Część II. Prawo

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń	115
CZĘŚĆ OGÓLNA	117
Rozdział I. Zasady odpowiedzialności	117
Rozdział II. Kary, środki karne i zasady ich wymiaru	122
Rozdział III. Zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego	129
Rozdział IV. Warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu	130
Rozdział V. Przedawnienie orzekania, wykonania kary oraz zatarcie ukarania	131

Rozdział VI. Wyjaśnienie wyrażeń ustawowych	132
Rozdział VII. Stosunek do ustaw szczególnych	134
CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA	134
Rozdział VIII. Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	134
Rozdział IX. Wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	141
Rozdział X. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia.....	143
Rozdział XI. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	150
Rozdział XII. Wykroczenia przeciwko osobie	157
Rozdział XIII. Wykroczenia przeciwko zdrowiu	159
Rozdział XIV. Wykroczenia przeciwko mieniu	162
Rozdział XV. Wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	167
Rozdział XVI. Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej.....	173
Rozdział XVII. Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego.....	173
Rozdział XVIII. Wykroczenia przeciwko obowiązkowi ewidencji.....	174
Rozdział XIX. Szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	175
 Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks wykroczeń	181
Rozdział I. Przepisy ogólne.....	183
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	184
Rozdział III. Przepisy przejściowe i końcowe.....	189
Skorowidz	193
O Autorce	204

Część I
Wykład

Wykaz skrótów

Akty prawne

- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k.s. – ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.)
- k.k.w. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.w. – ustawa z dnia 21 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 395 z późn. zm.)
- k.w. – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.)

- u.b.a. – ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666 z późn. zm.)
- u.o.p. – ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.)
- u.o.z. – ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 856)
- u.p.n. – ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 382)
- u.u.c.p.g. – ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.)
- u.w.b. – ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 883)

Zbiory orzecnictwa

- OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
- OSNwSK – Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
- OTK – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego

Inne

- SN – Sąd Najwyższy

Rozdział 1

Pojęcie prawa wykroczeń oraz jego źródła i miejsce w systemie prawa

1.1. Pojęcie prawa wykroczeń

Pojęcie „prawo wykroczeń” może być rozumiane wąsko, jedynie jako materialne prawo wykroczeń, czyli przepisy określające zasady odpowiedzialności wskazujące czyny zabronione jako wykroczenia i grożące za nie sankcje. W szerszym znaczeniu pojęcie „prawo wykroczeń”, obok materialnego prawa wykroczeń, obejmuje także przepisy procesowe i wykonawcze odnoszące się do wykroczeń.

1.2. Źródła prawa wykroczeń

Prawo wykroczeń to skodyfikowana gałąź szeroko rozumianego prawa karnego. Podstawowym źródłem materialnego prawa wykroczeń jest **kodeks wykroczeń** (ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 482 z późn. zm.).

Kodeks wykroczeń składa się z dwóch części: ogólnej i szczególnej. Część ogólna to 7 rozdziałów zawierających przepisy określające zasady odpowiedzialności, okoliczności wyłączające odpowie-

działność, katalog kar i środków karnych, przedawnienie i zatarcie skazania. W części szczególnej, składającej się z 12 rozdziałów, zawarto opis poszczególnych czynów zabronionych i groźących za nie sankcji. Tylko niewielka część wykroczeń zawarta jest w kodeksie wykroczeń. Kodeks wykroczeń, podobnie jak kodeks karny, nie ma charakteru kodyfikacji zupełnej, definiującej wszystkie typy czynów zabronionych jako wykroczenia. Wiele innych ustaw zawiera przepisy statuujące wykroczenia. Takich ustaw jest obecnie ponad 140. Jako przykład można podać:

- ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 856),
- ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 576 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz. U. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73, poz. 763 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1414 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1422),
- ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. Nr 79, poz. 550 z późn. zm.),

- ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 947 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 611 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. Nr 91, poz. 740 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. Nr 208, poz. 1241 z późn. zm.).

Część z tych ustaw zawiera tylko przepisy statuujące wykroczenia, część – zarówno przestępstwa, jak i wykroczenia. Poza kodeksami znajdują się też przepisy, które w jednostce redakcyjnej (artykule) zawierają w jednym ustępie wykroczenie, a w drugim przestępstwo. Przepis taki znajdziemy np. w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 277, poz. 1634 z późn. zm.), której art. 58 ust. 1 zawiera wykroczenie, a ust. 2 – przestępstwo, czy w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.) – w art. 28.

Przepisy statuujące wykroczenia zawarte w innych ustawach niż kodeks wykroczeń tworzą tzw. **pozakodeksowe prawo wykroczeń**. Obecnie większość typów wykroczeń uregulowana jest poza kodeksem wykroczeń.

Zasady odpowiedzialności znajdujące się w części ogólnej kodeksu wykroczeń, na mocy art. 48 k.w., stosuje się do wykroczeń zawartych w innych ustawach. Zatem do odpowiedzialności np. za wykroczenie z ustawy o ochronie zwierząt stosuje się część ogólną kodeksu wykroczeń.

Kodeks wykroczeń jest ustawą w pełni samodzielnie regulującą zasady odpowiedzialności za wykroczenia. Nie zawiera on odwołań do przepisów kodeksu karnego.

- MINIREPETYTORIA to seria specjalnie przygotowanych książek, które umożliwiają szybkie przyswojenie wiedzy z danego przedmiotu oraz będą pomocne w powtórzeniu wcześniej opanowanej materii przed egzaminem lub kolokwium.
- Publikację wyróżnia:
 - przystępne i zwięzłe ujęcie tematu – przedstawienie najważniejszych wymaganych wiadomości z prawa wykroczeń,
 - możliwość korzystania z pełnego tekstu ustawy – Kodeks wykroczeń,
 - przyjazny format,
 - atrakcyjna cena.
- Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla studentów wydziałów prawa i administracji oraz dla osób przygotowujących się do egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze.

Darmowy dostęp do programu

LEX dla Studenta

<http://www.produkty.LEX.pl/student>

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.książki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

ISBN 978-83-264-1118-2

Cena 21,90 zł
(w tym 5% VAT)

9788326411182 W01P01